

Uredništvo in upravnništvo:
Maribor, Koroške ulice 5.
„STRAŽA“
Izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.
Rokopisi se ne vračajo.
Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.
Telefon št. 113.

STRAŽA

Narodna lista:
Celo leto 12 K
Pol leta 6 K
Četiri leta 3 K
Mesečno 1 K
Posamezne številke 10 v.
Zunaj Avstrije celo leto 17 K.
Inszerati ali oznanila
se računijo s 15 vin. od 6redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 31.

Maribor, dne 13. marca 1912.

Letnik IV.

Nem. nac. poslanci — obsojeni Wastian — justificiran.

V ponedeljek zvečer so imeli nemško-nacionalni poslanci v Gradcu svoj „dies irae“. V nemško-nacionalnem volilstvu graškega mesta se je nabralo toliko gnjeva, toliko ogorčenja nad zavoženo in ponesrečeno politiko večine v naši deželni hiši, da je vzbuhnila jeza z neukročljivo silo na dan in obsodbe, ki so jih slišali ta večer nemško-nacionalni mogotci, jim bodo zvene le še dolgo časa po ušesih.

Ves trud nemških nacionalnih mandatarjev, zvaliti krivdo radi delanezmožnosti deželnega zbora na slovenske poslance je brezuspešen. Volilci čutijo z instinktivnim nagonom človeka, ki trpi in katerega interesi so tlačeni, da so vsi izgovori njihovih poslancev prazni, ničevi. Le predobro vedo ti volilci, ki prebivajo v središču naše dežele in jim je lažje kot drugim oddaljenim zasledovati deželno gospodarstvo, da so nemško-nacionalni poslanci s kaznjivo lahko-miselnostjo spravili deželo na kant in sedaj ne vedo ne kam ne kako. Bojazljivo in nemoško se boje priznati svojo krivdo in z zavijanjem in hinavščino hočejo zlesti iz zagate. Pa volilci so uvideli te spletke in govore zdaj z neprikrito besedo svoj anathema!

Na shodu je padlo nebrojno ostrih in trpkih besed na račun vseh nemško-nacionalnih poslancev, Wastian je bil pa naravnost justificiran. Če človek čita že nemško-nacionalna glasila, ki skušajo vso stvar omiliti, mora priti do prepričanja, da je bil obračun volilcev s poslanci, ki je trajal preko polnoči, temeljit. Še zanimivejše je pa poročilo o shodu, ki ga prinaša „Grazer Volksblatt“, ker je bolj nepristransko.

V naslednjem hočemo podati najzanimivejše momente:

Prvi je govoril poslanec pl. Kaan. Skušal je biti precej stvaren in je s števkami dokazoval slabo stanje deželnih financ, a že med njegovimi izjavami se je vedno bolj kazalo razburjenje poslušalcev. Kot orkan je zadrvela vsake toliko časa nevolja skozi vrste zbranih in ta orkan je rasel od govornika do govornika.

Koj v pričetku je dr. Kaan rekel: „Pogajanja s Slovenci smo pričeli samo radi učiteljev.“ (Odgovor klici: „Kdor verjame“ in smeh.) Potem je prišel na deželno bolnišnico, ki pomenja za deželo „katastrofalno nevarnost, katere pa mi nismo zakrivali.“ (Klic: „Kdo pa?“) „Tudi dr. Linka ne zadene nikakr krivda.“ (Glasno in splošno ugovarjanje.) „Dr. Link je hotel voz potegniti iz d . . .“ (Klic: „D . . . je povsem pravilno.“) V nadaljnjih svojih izjavah je povedal dr. Kaan, da bo dežela prisiljena prodati kopalnice in gozdove, da si nekoliko opomore. Rekel je: „Deželni gozdovi reprezentirajo vrednost osmih milijonov kron, a donajajo letno samo — 15.000 K!! Upravo pa ne zadene nikakr krivda.“ (Porogljiv smeh.) Končal je: „Marsikaj bi se dalo napraviti, če bi stal deželnemu odboru ob strani navdušujoč — nemški: anteuernerder — t (klic: „Aussifeuernerder!“) deželni zbor. (Toda iz zemal na politika . . . (gromoviti klici: „Wastianova“). On ni vodil nikake izjemne politike (silni „oho“-klici), on je mogoče vstrelil samo čez cilj („aha“). Obljubimo lahko samo to, da bomo vršili svojo dolžnost do zadnjega.“ Pri mizi, pri kateri so sedeli mestni očetje, so skušali nekateri ploskati, toda bili so od zborovalcev prežvižgani.

Drugi poslanec, ki je prišel do besede, je bil dr. Hofmann pl. Wellenhof: „Mi nočemo prodati kože nemškega naroda (Klic: „Je že davno prodana“). Delazmožnost deželnega zbora je gotovo velike važnosti. (Klic: „To bi bili morali vedeti prej!“) Kaj naj napravimo, če nimamo nobenih sredstev več? Ali naj uradnike odpustimo? („Zaprte jih!“ Smeh.) A prišel bi vladni komisar. (Klic: „Ki bi bil gotovo stokrat pametnejši, kakor Vi!“) To bi dalo našemu intelektu ubožno spridevalo.“ (Klic: „Se je že zgodilo.“) Ko je govornik končal, so mu žvižgali.

Kot tretji je poskušal svojo srečo poslanec dr. Kratter, pa goščilo se mu ni nič boljši. Med drugim je rekel: „Slovenci so zakrivali, da nismo mogli delati. (Klic: „To ni res.“) Obstrukcija je padla kakor iz neba. („Na freilich!“) Napram češkimi in jugoslovanskim težnjam moramo postati trdi (Klic: „S stradanjem!“) in jih premagati. Boriti se moramo tudi s prikritim nasprotnikom. (Nekdo pokaže na poslance in reče: „Ta sedi tukaj.“) Boril se bom za pravi-

čne zahteve učiteljstva.“ (Vse se odkašljeje.) In ob koncu je žel tudi Kratter za svoja izvajanja — žvižganje.

In tako je šlo naprej. Za dr. Kratterjem je nastopil poslanec učitelj Otter, ki je ostro napadel Wastiana in žel za to burno pohvalo.

Potem je govoril poslanec Pichler, ki je pa tudi zapustil govorniški oder med glasnim — žvižganjem.

Za poslanci so nastopili učitelji in uradniki — obtožitelji. Povedali so nemško-nacionalnim poslancem take ljubeznjivosti, da jim je gotovo sapo zaprlo. O tem bomo nekoliko poročali še prihodnjič, ker se je današnji članek že nekoliko preveč raztegnil.

Za konec bodi še povedano, da je bila med silnim navdušenjem sprejeta resolucija, ki daje duška ogorčenju, da so se tudi tokrat pogajanja za delazmožnost deželnega zbora po krivdi slovenskih in nemških poslancev razbila. Resolucija zahteva tudi razpust deželnega zbora, če je res delanezmožen. Se le na moledovanje poslancev, zlasti učitelja Otterja, se je resolucija spremenila v toliko, da se je zapisalo mesto „nemških“, in „drugih“ poslancev, kar pa pomenja ravno isto. Na dejstvu, da so nemško-nacionalni poslanci, v prvi vrsti Wastian, od nemško-nacionalnih volilcev najhujše obsojeni, ta sprememba ne spremeni niti za jota.

Jubilej hrvaškega državnega prava.

Hrvaška javnost slavi slavlje. Hrvaški listi prihajajo v slavnostnih oblikah z narodnimi trobojnicami, pišejo se vzvišeni panegiriki, spominja se na slavno zgodovino Hrvaške, vse to v spomin 200letnice pragmatične sankcije.

Kadar se govori o pragmatični sankciji v habsburških deželah, tedaj se razumi pod tem izrazom svečano deklaracijo, ki jo je prečital cesar in kralj Karol VI. dne 19. aprila 1713 v zboru državnih dostojanstvenikov in svojih ministrov na Dunaju. Po svojem bistvu je bila ta deklaracija enostransko vladarsko dekretiranje dednega nasledstva v habsburški dinastiji.

Ljudje tebi! In ako te kdo napačno razume? In mi imamo postave s črnim tušem zapisane na rumenem pergamentu! Tako je prav dobro! Modri Apno je to vse izvrstno uredil!

Vest je šla k modremu Apno-ju. Dotaknila se je nežno njegove glave in ostala mirna.

In Apno se je hitro vzbudil in skočil takoj po koncu:

„Klako si upaš udreti po noči v tujo hišo? Kako pravi postava? Kdor stopi neopažen po noči v tujo hišo, naj se ga smatra tatom in naj se ga zapre.“

„Nisem prišla, da bi kradla pri tebi!“ je odgovorila vest. „Jaz sem vest!“

„In po postavi si izpridena ženska. Postava se glasi: Ako pride ženska po noči k tujemu možu, — smatra naj se jo izprideno in naj se jo vrže v ječo! Torej si izpridena ženska, ako li nočeš biti tatnica!“

„Jaz, izpridena ženska!“ je zavpila vest. „Kaj misliš vendar?“

„Ah, ti nisi ne izpridena ženska, ne tatnica, ti se le nočeš ravnati po postavah. Tudi za ta slučaj je poskrbljeno v postavi: Kdor se noče ravnati po postavah, je hudodelec in zapreti ga je treba. Zvežite ta žensko in pahnite jo v ječo, kot hudodelko, o kateri se sumi, da je tatnica in nemoralno žensko in o kateri se je ravnokar dognalo, da se upira našim postavam!“

In zvezali so vest in jo vrgli v ječo. Od tega časa ne nadleguje vest nikogar več. Nehali so misliti na to.

Tu pa tam se zgodi, da zavpije kak neotesanec, ki je nezadovoljen z mandarinom:

„Vi nimate vesti!“

In takoj se mu pokaže pola, na kateri je zabeleženo, da je vest zaprta. To je toliko, kakor:

„Mi imamo vest, ako jo lahko držimo zaprto!“

In neotesanec molči. Izprevidi, da imajo mandarin prav.

In ljudje žive od onega časa dalje prav mirno, mirno!

PODLISTEK.

Vest.

(Konec.)

Ljudje so sklenili: „Njega moramo vprašati za svet. Razun njega ne more nihče pomagati!“

In obremenili so poslance z darovi in poslali so jih k njemu.

In ti poslanci so se pred njim priklonili večkrat do tal.

„Reši nas brezspalnosti!“

Apno je boslušal ljudsko tugo, premišljeval, se nasmehnil in rekel:

„Lahko je temu odpomoči! Tako je treba urediti, da nima več „Ona“ pravice do svojih vednih posetov.“

Vsi so ostrmeli.

In Apno se je zopet nasmehnil in rekel:

„Napravimo postave! Kako naj ve neizobražen človek, kaj sme in česa ne sme? Na pergament zapišimo, kaj sme človek in kaj ne sme. Mandarini se naj nauče postav na pamet, drugi jih bodo vpraševali: Se-li sme to ali ne? In ako pride potem „Ona“ z vprašanjem: Kaj si delal danes? se „Ji“ odgovori: Delal sem, kar je dovoljeno, kar je zapisano na pergamentu. In vsi bodo mirno spali. Sevečla bodo morali biti mandarin plačani; kajti zastoj se ne morejo ukvarjati s takim poslom!“

Vsi so bili veseli. Mandarini, ker je lažje učiti se, kakor pa obdelovati trdo zemljo. Drugi, ker je seveda prijetnejše plačati mandarinom in čez dan govoriti z njimi vsak trenutek, kakor pa se pogovarjati po noči z vestjo.

In začeli so zapisavati, kaj je dovoljeno in kaj ne. Modrega Apno-ja so imenovali predsednikom — vseh mandarinov in ljudem se je godilo dobro. Ako je bil kdo primoran kaj učiniti, takoj je hitel k mandarinu, izročil mu dar in rekel:

„Dober dan, modrijan! Poglej v svoj pergament, kaj mi je storiti v tem slučaju?“

Ako sta se dva prepirala, sta šla oba k mandarinu in mu dala darove:

„Poglej v svoj pergament in povej, kdo ima prav!“

Samo najrevnejši sloji, ki niso mogli plačati mandarinu, so še vedno trpeli vsled brezspalnosti.

Vsi drugi so govorili, ako jih je posečila po noči vest:

„Zakaj me nadleguješ? Jaz sem ravnal po postavi! Kakor je zapisano na pergamentu!“

Obrnili so se in mirno zopet zaspali.

Celo modri Lihancu, kojega je poprej vedno najbolj mučila brezspalnost, se je nasmehnil, ako ga je obiskala po noči vest:

„Kaj hočeš, žena? Kaj mi imaš povedati?“

„Ali nisi nameraval razdeliti svoje premoženje?“ je vprašala vest in ga pogledala z očmi, ki so žarele liki zvezde.

„Ali imama pravico do tega koraka?“ se je stresel samega smeha Lihancu. „In kaj je zapisano v pergamentu?“

„Imetje pripada lastniku in njegovim — potomcem.“

„Kako pravico imam, da razdelim tujo last, ako ne privoliijo v to moji potomci? Tat bi bil, kateri jih okrade, ali pa norec, ker oropam samega sebe. In postava se glasi: Tatove in norce treba zapreti. Pusti me torej mirno spati, tudi tebi svetujem isto; poidi raje spati in ne vlači se okrog.“

Obrnil je hrbet vesti in zaspal.

In povsod, kamor je prišla vest, je slišala isti odgovor.

„Odkod naj vemo? Mi delamo, kakor nam ukazujejo mandarin, Vprašaj mandarine! Mi živimo po postavah!“

In vest se je napotila k mandarinom.

„Zakaj me nihče ne posluša?“

Mandarini so se smejali.

„Zakaj so pa postave? Ni mogoče, da bi sledili

Pozneje se je prenesel ta naslov tudi na sklepe posameznih deželnih zborov habsburških dežel, s kojimi se le ti v dobi od leta 1720 do 1725 naknadno odobrili in recipirali vsebino one cesarske deklaracije, s katero je bilo ugotovljeno, da v slučaju, da izumre habsburški rod v moškem deblu, preide prestol na ženske potomce dinastije.

Ker pove zakonski sklep 7. hrvaškega sabora od dne 12. marca 1712 v bistvu ravno isto, kakor zgorajšnja deklaracija, in sklepi poznejših deželnih zborov, se je udomačil ex post nazivati ta sklep: hrvaška pragmatična sankcija.

Kako je prišlo do pragmatične sankcije? Ali nas zanima prav za prav bolj, kako je prišlo do sklepa v hrvaškem saboru. Kralj Karol VI., ki v pričetku svoje vladavine ni imel nič otrok, in bi mu bile sledile na prestolu po dotedanjih družinskih pravilih hčere njegovega brata Jožefa I., je hotel za stalno zagotoviti prestol svojim otrokom, katere je še pričakoval. In vse to je dalo povod za pragmatično sankcijo od leta 1713. Motivi, ki so pa privedli Hrvatov do njihovega sklepa leta 1712, so brezdvomno tudi politične in državno-pravne narave. Zdi se, da je živelo tisti čas na Hrvaškem več mož, ki so dobro poznali želje cesarjeve in ti dalekovidni možje so združili svoje patriotične in politične cilje z interesi dinastije in tako je prišlo do pragmatične sankcije. Od 9. do 12. marca 1712 je zboroval v Zagrebu hrvaški deželni sabor, v katerem se je sprejel ta znameniti historični sklep. Je tedaj ravno 200 let, odkar se je ugotovila samostojnost trojedine hrvaške kraljevine. Ta sklep hrvaškega sabora, ki ga je kralj po vseh formah ustave pozneje sankcioniral, je s tem dobil popolno moč zakona in dokumentira de iure za vse večne čase suvereniteto hrvaške dežele in hrvaškega naroda, njegovo državno samostojnost in neodvisnost. Ta sklep hrvaškega sabora v bistvu ni namreč nič drugega, kakor izvrševanje največje suverene pravice vsakega naroda, to je pravice, določiti si svojega vladarja in vladarsko dinastijo. Je to akt, v katerem pride do najpopolnejšega izraza samovoljna, samostalna odločitev naroda. V tem pa ravno obstoja po načelih državnega in mednarodnega prava bistvo suverenitete in državne neodvisnosti.

Hrvaška pragmatična sankcija ima svojo zanimivo stran tudi za nas Slovence. V sklepu, ki ga je sprejel hrvaški sabor, se namreč izrecno poudarja, da priznavajo Hrvati za svojega vladarja onega iz habsburške rodovine, ki gospoduje tudi na Kranjskem, Štajerskem in Koroškem, in stoluje v Avstriji. Ta odstavek je imel naperjeno svojo ost brezdvomno proti Ogrom. Že takrat so se hoteli Ogrji zagotoviti kot gospodari Hrvatske. S tem pa, da so Hrvati svečano proglasili, da oni priznavajo za svojega vladarja le onega Habsburžana, ki gospoduje v Avstriji in ne onega, ki bi mogoče gospodoval samo na Ogrskem, so odločno pribili svojo samostojnost. In ker je kralj ta dogovor med sabo in Hrvati sankcioniral, je državno-pravno stališče Hrvatov gotovo pravilno.

Največja ironija usode je pač, da ravno sedaj, ko praznujejo 200letnico svoje samostojnosti, trpe naši bratje pod tiranstvom bana Čuvaja. Kakor da bi se hoteli Ogrji rogati najsvetejšim pravicam hrvaškega naroda, mu hočejo ravno sedaj dokazati, da so njegovi gospodarji, njegovi tirani. Želimo Hrvatom iz srca, da bi prihodnji jubilej svojega državnega prava slavili pod ugodnejšimi razmerami, da bi takrat bili res, kar jim gre: samostojen, neodvisen narod!

Polom v Pulju.

Pulj, 11. marca.

„Omnibus“ poroča, da namerava vlada potom cesarske naredbe občinski red za mesto Pulj preurediti tako, da bo župan admiral, njegovi svetovalci pa bodo izvoljeni po proporenem volilnem redu in sicer v štirih volilnih razredih, od katerih bi naj bili trije cenzus-razredi. Potrjena ta vest še ni.

Politični pregled.

Državni zbor.

Dunaj, 12. sušca.

Najprvo se je v današnji seji vršila debata o odgovoru finančnega ministra na interpelacijo posl. Pantza o izdaji gratis-akcij za orožarno v Steyr-ju. Vsi govorniki so ostro obsojali postopanje vlade, ki ne pomenja nič drugega, kot podpiranje špekulantov. Zagovor finančnega ministra in ministra notranjih zadev je bil zelo medel.

Po tej debati, ki je zavzemala danes daleko zanimivejši in glavnejši del seje, se je nadaljevala draginjska debata in debata o kartelih. Zboruica je bila v tem delu apatična.

Prihodnja seja jutri. Premlevalo se bo zopet o draginji.

Volilna borba v Beli Krajini.

Volilni boj v Beli Krajini za mandat, ki ga je odložil bivši kranjski deželni glavar pl. Suklje, je v polnem tiru. Tudi kranjski liberalci imajo to lastnost, da v dobi volitev prilezejo na dan, če tudi sicer cela leta spe zimsko spanje. Sicer se za kmeta prav nič ne brigajo, poznajo ga le takrat, ko je treba stopiti na volišče, le takrat postanejo naenkrat agilni, zgovorni, obljubujejo kmetu zvezde na nebu, sedma

nebesa, vse, kar srce poželi, a ko volitve minejo, pa najdejo k večjemu za kmeta grde psovke.

Tudi v Belo Krajino so prilezli iz vseh kotov liberalni matadorji ter obljubujejo in zatrjujejo kmetu svojo ljubezen. Tudi kranjski kmet predbrro pozna te vrste ljudi, zato pa dobijo liberalci breco za brco. Vsi shodi Kmečke zveze v Beli Krajini so pretečeno nedeljo vrlo uspeli, med tem ko se pa na liberalnih shodih rekrutirajo poslušalci po največ iz stalnih „vandrovcev“, ki na nobenem shodu ne manjkajo.

Da bo tudi tokrat v probujeni Beli Krajini kandidat S. L. S. Dermastija vrgel svojega tekmeča, večnega kandidata Mazzela, s tako silo ob tla, da mu bo kar sape zmanjkalo, nam jamči zavedna in probujena Bela Krajina. Prihodnji četrtek prinese liberalcem zopet eno blamažo več.

Na nedeljskih shodih sta bila v Beli Krajini razun mnogih kranjskih poslancev, med njimi deželni glavar dr. Šusteršič, tudi naša poslanca dr. Korošec in Roškar.

Volitve na Dunaju.

Zaupniki češke socialdemokratske stranke so sklenili, da po vseh okrajih kandidirajo poslanca Tomaška. Zanj bodo glasovali tudi drugi Čehi, ki postavijo v ostalih volilnih razredih samostojne kandidate. Da glasilo nemške južovske socialne demokracije, „Arbeiter-Zeitung“, dvaja, je samo ob sebi umljivo.

Ogrsko.

Ministrski predsednik grof Khuen je včeraj popoldne dobil obvestilo, da želi sprejeti cesar v avdienco grofa Stefana Tiszo in barona Ljudevita Langja. Oba državnika se podata prihodnji petek popoldne k cesarju v Schönbrunn.

Češko.

V izredni občinski seji je bil v soboto dne 9. t. m. zopet izvoljen dr. Gros za praškega župana. Dobil je 77 glasov izmed 84 oddanih glasov.

Italijanska pravna fakulteta.

Dne 11. t. m. so imeli laški dijaki na Dunaju shod, na katerem so sklenili, naznaniti laškim poslancem, da vidi dijaštvo v vsakem poskusu zavlačiti zadevo italijanske fakultete, nov dokaz žalitev, s katerim se sistematično izzivajo Italijani. Za slučaj nadaljnjega zavlačanja se bo smatralo dijaštvo v svoji akciji za ustanovitev laške fakultete za popolnoma prosto ter bo takoj pričelo z agitacijo.

Vodje italijanskih poslancev se pogajajo z ministrskim predsednikom grofom Stürgkhom in z učenim ministrom Hussarekom v zadevi italijanske pravne fakultete. Poslednji je dne 12. t. m. obvestil italijanski klub, da se oficijelno pričenejo pogajanja o fakultetnem vprašanju med njimi in vlado. Oba italijanska kluba sta že imela posvetovanja, v katerih sta se odločno izrekla proti temu, da bi se izročila predloga italijanske fakultete kakšnemu pooblaščenemu budžetnega odbora, ali kakšnemu drugemu odboru.

Hrvaško.

Pred okrajnim sodiščem v Zagrebu se je vršila dne 12. t. m. vnovič obravnava zoper prejšnjega poslanca Modrušana, ki je bil obdolžen, da je povod zadnjih saborskih volitev razširjal zaplenjene tiskovine. Pri prvi obravnavi je bil Modrušan oproščen. Tudi pri današnji obravnavi je bil oproščen. Sodnik, ki je Modrušana pri prvi obravnavi oprostil, je bil kazenskim potom transferiran in je izstopil iz državne službe. Res hrvaške razmere!

Tudi pred okrajnim sodiščem v Osijeku se je vršila dne 12. t. m. štiri dni trajajoča obravnava zoper prejšnjega poslanca in vodja kmečke stranke — Stefana Radiča, ki je bil obdolžen radi hudodelstva javnega nasilja, storjenega na neki uradni osebi s tem, da je vključil prepovedi okrajnega predstojnika imel zborovanje ter da se je spozabil nad omenjenim okrajnim predstojnikom. Radič je zanikal vsako krivdo in tudi priče so za njegaj razbremenilno in ugodno izpovedale; vključ temu je bil obsojen na štiri-mesečno ječo!

Takšna obsodba je res le samo na Hrvaškem mogoča!

Vstaja na Kitajskem.

Povodom proglašenja Juanšikkaja provizoričnim predsednikom kitajske ljudovlade ni bil navzoč nobeden zastopnik tujih vlad.

Predsednik je prebral sledečo izjavo: „Zvesto se bom trudil za procvit republike, nedostatke absolutistične monarhije bom odstranil in združil bom vseh pet plemen. Ko bo narodna skupščina imenovala stalnega predsednika, se umaknem.“

Provizorični predsednik je nato razglasil manifest, glasom katerega so pomiloščeni vsi jetniki, izvzemši morilci in roparji. Nadalje se v manifestu nanašajo, da se zaostali davki ne bodo iztirjevali. Obstoječi zakoni se bodo varovali, v koliko isti ne nasprotujejo republikanskim težnjam.

Dardanelsko vprašanje.

Ruski vojni svet ima v Moskvi sejo. Iz okolščin, pod katerimi so sklicani ruski generali na posvetovanje, se da brezdvomno sklepati, da se gre za neko važno odločbo, kajti slični vojni sveti so se do sedaj samo dvakrat sklicali in sicer vsakokrat v Moskvo. Prvokrat je to bilo za časa krimske vojske leta 1853 in drugič pa za časa rusko-turške vojske leta 1877.

V političnih krogih se vzdržuje vest, vsled katere si namerava Rusija izsiliti prost prevoz ruskih bojnih ladij skozi Dardanele. Ruska vlada je mnenja, da je sedaj, ko je Avstrija anektirala Bosno in Hercegovino, Italija pa razglasila aneksijo čez Tripolitanijo in Cirenajko, prišel čas, da si tudi ona pribori toliko zaželeni prosti prevoz skozi Dardanele.

Francosko.

Ob navzočnosti predsednika Fallieresa in ministrov se je vršila v Vincennesu vojaška parada pariške garnizije, katere se je udeležilo tudi 10 letalnih strojev in dva vojaška zrakoplova. Množica je prirejala predsedniku, ministrom, zrakoplovcem in armadi navdušene ovacije.

Turčija.

Iz Carigrada poročajo:

V vseh tukajšnjih neturških krogih vlada zelo napeto razpoloženje proti mladoturški vladi, ki zlorablja svobodno volilno agitacijo v svoje namene. Ta vlada namerava kratkomalo nekatere volilne okraje, ki imajo pretežno večino neturških narodnosti, priklopiti k drugim popolnoma turškim volilnim okrajem. Z mladoturško sedanjo vlado so oblasti nezadovoljni Bolgari v Macedoniji in Srbi v Albaniji, odnosno v stari Srbiji. Grško prebivalstvo otoka Lemnos odločno protestira proti vladni nakani, da se otok priklopi k dardanelskemu volilnemu okraju.

Raznoterosti.

Imenovanja. Oskrbnik mariborske jetnišnice, Jakob Pascolotti je imenovan za ravnatelja kaznilnice v Gradiški. — Za višjega ravnatelja kaznilnice v Kopru je imenovan ravnatelj kaznilnice v Gradiški, Andrej Peschek.

Razpisano mesto. Razpisano je mesto oskrbnika kaznilnice v Mariboru.

Poslanec Brenčič priredi v nedeljo dne 17. t. m. pri Sv. Marjeti niže Ptujja po rani službi božji političen shod v gostilni gospoda Horvata in popoldan pri Sv. Lenartu pri Veliki Nedelji po večernicah v gostilni gospoda župana Munda. Agitirajte za veliko udeležbo!

Inženirske komore. Kakor poroča „Narodny politika“, bo predložen v kratkem državnemu zboru predlog o ustanovitvi inženirskih komor. Glede inženirjev na Češkem je prišlo do sporazuma, da naj se ustanovi v Pragi inženirska komora s češko in nemško akcijo.

Zurnalistična novost. Konzorcij „Edinost“ je odstopil lastništvo lista novi „Zadrugi.“ Iz uredništva sta izstopila dr. Požar in Ekar.

Kako se godi francoski duhovščini? „Univers“ piše: Župnik je danes najemnik. Danes je tukaj in jutri tam. Njegovo stanovanje nima nobene preteklosti, nobenih spominov, nobene zveze z njegovim poklicom, nima imena. Župnišče je izginilo. Župnik je najemnik, kakor vsi drugi. V dveh tretjinah vseh škofij je tako. Škof de Dorfort iz Langresa je obiskal svoje duhovnike in se prepričal, da so brez potrebe, žive od danes na jutri in si morajo sami kuhati, če kaj imajo. Obljubil jim je 600 frankov na leto, pa še sam ne ve, kje jih bo vzel. S 600 franki pa naj žive in se oblačijo! Slabše kot dninarji. V 40 županih nimajo župniki več kot 300 do 400 frankov na leto, ki jih dobe od škofa.

Za slovensko poroto v Trstu. V nedeljo dne 10. t. m. se je vršilo v Trstu veliko slovensko zborovanje, na katerem se je protestiralo proti temu, da se je na zahtevo Italijanov razpustila porota, ker je bila po večini slovenska. Med ogorčenjem je bila sprejeta sledeča resolucija: „Tržaški Slovenci, zbrani na javnem shodu v Narodnem domu v Trstu dne 10. marca 1912, z največjim ogorčenjem obsojajo politično gonjo, ki jo je priredilo italijansko politično vodstvo potom državnega poslanca dr. Pitacca in odvetniške zbornice tržaške proti temu, da bi na tržaški porotni klopi sedeli možje, ki poleg italijanskega še znajo tudi slovenski, oziroma hrvaški jezik, torej jezik pretežne večine prebivalstva sedmih sodnih okrajev (Trst, Komen, Sežana, Podgrad, Volosko-Opatija, Piran in Koper), za katere posluje tržaška porota; zato s tem večjim ogorčenjem obžalujejo, da se je iz zelo čudnih razlogov razveljavila porotniška lista, ki je prvokrat upoštevala v praktični potrebi in v zakonu utemeljene jezikovne razmere, in pozivajo vse poklicane faktorje, da storjeno nezakonitost in krivico takoj odpravijo v interesu pravičnega pravosodstva ter v varstvo zakona in ugleda justične uprave v zmislu temeljnih načel sodnega postopanja, ki bodi neposredno in ustmeno, v smislu izrecnih predpisov o sestavi porotniških list.“

Nesrečna dežela. Nemška večina je pahnila našo lepo zeleno Štajersko v tako obupen položaj, da res že skoraj ni več rešitve. Poslušajmo, kakšne perspektive je naslikal dr. Kaan v svojem govoru v Gradcu — omenjamo že na drugem mestu — o naših deželnih financah. Dr. Kaan je izvajal: „Z otvoritvijo nove deželne bolnišnice se deželno gospodarstvo zopet enormno obremeni. Potrebščine za plače se zvišajo od okroglo 144.000 K leta 1910 na čez 216.000 K leta 1912, plače slug in dninarina od okroglo 73.500 K na 223.000 K, za kurjavo in razsvetljavo od 66.500 K na 211.000 K, za hišne potrebščine in dopolnilo pohištva in inventarja od okroglo 70.000 K na 153.000 K, za glavno režijo od 424.000 K na 779.000

K; k temu pa pride še nova postojanka, zahtevka za pasivne obresti in za amortizacijo kapitala v znesku po 645.697 K. Računati nam je torej z višjo obremenitvijo v znesku en milijon kron. Zelo otežkočena je sestava teh števil, ker služi deželno knjigovodstvo bolj v prikrivanje, kakor v pojasnilo finančnega položaja dežele. In človek naj bi ohranil — mirno kri ...

Za klobuk. Liberalci in štajercijanci si lahko denejo poročilo o shodu nemških nacionalcev v Gradcu za klobuk. Iz njega berejo lahko vsak dan vso nesramnost in umazanost svoje politike. Med Nemci se najdejo ljudje, ki odkrito priznajo — in to so celo nemški nacionalci — da so zakrivali nemško-nacionalni poslanci delanemožnost deželnega zbora in se tega ne boje javno povedati. Naši liberalci pa in štajercijanci, ki pravijo, da so naši rodni bratje, pa nimajo toliko poštenja, da bi povedali resnico, ampak drzno lažejo in pomagajo ljudem, ki so se že — Nemcem samim zagabili. Fej!

Satterjev „Oratorij“ se proizvaja v Ljubljani v veliki dvorani hotela „Union“ tretjokrat v nedeljo dne 17. t. m. ob 7½. uri popoldne. Prve dvakrat je dosegel velikanski uspeh. Kdor si želi umetniškega vžitka, naj ne zamudi te prilike. Priporočamo pa, naj si vsakdo takoj pismeno zagigura sedež, ker je že mnogo razprodanih.

Kovanje novih dvekronskih srebrnih novcev. Dunajski uradni list „Wiener Zeitung“ priobčuje zakon, glasom katerega se bodo kovali novi dvekronski novci za 35.000.000 K. Novi dvekronski novci nosijo na sprednji strani podobo našega cesarja, na avers strani pa nosijo cesarskega orla z napisom 2 Cor. ter letnico kovanja.

Občni zbor „Živnostenske banke.“ Živnostenska banka je imela dne 10. t. m. svoj občni zbor ter je sklenila razdeliti od čistega dobička v znesku K 7.494.365 v tekočem letu 7% dividendo, to je 15 K od delnice.

Občni zbor Slovenske kmečke zveze se vrši na Jožefovo dne 19. marca 1912 ob 1/4 na 9. zjutraj v Celju. »Beli vol«.

Govori tudi posl. dr. Krek iz Ljubljane.

Štajersko.

Maribor. Slovensko gledališče v Mariboru. V nedeljo dne 17. t. m. se na splošno zahtevo še enkrat ponovi zgodovinska slika izza časa preganjanja kristijanov „V znamenju križa.“ Začetek ob 4. uri popoldan je zlasti za zunanje občinstvo jako ugoden. Zunanje goste prosimo, da pravočasno naroče vstopnice, ki so v predprodaji pri gospodu Weixlu, trgovcu v Zgornji Gosposki ulici, da ne bo pritožb, da dobe slabe sedeže. Ob enem opozarjamo, da se vstopnice pri gospodu Weixlu ob nedeljah in praznikih dobivajo samo do 10. ure dopoldne, ker mora on prodajalno ob 10. uri dopoldne zapreti. — Odbor Dram. društva.

Hoče. Dekliška zveza ima v nedeljo dne 17. t. m. mesečen sestanek in poučno zborovanje v društveni sobi pri gospodu Rojku. Začetek po večernicah. Pridite vse članice in pripeljite še novih seboj!

Ptuj. V ponedeljek dne 11. t. m. se je obesil na stranišču neki vojak tukajšnjega pijonirskega oddelka. Bogle, kaj je bil vzrok?

Ptuj. Ptujsko nemštvo sloni menda na strešicah, ki jih nosijo v slovenščini nekatere črke. Pretečeni ponedeljek so namreč prekrivali streho hiše trgovcev Artenjak in Šosterič. Zidarji so, kakor običajno, napravili iz novih opek črki imenovanih trgovcev A. in Š. A popoldne je že zginila strešica na S-u. Ali je zabolela strešica gospoda Šosteriča, ali je isto vzel na muho kak čuvaj postave? V Ptujju je namreč vse mogoče; saj so zadnjič tudi hoteli vplivati na trgovca Podgorelca, da bi stalo na njegovi izvesni tabli na koncu „tz“; slednjič so se pobotali samo za „z.“ Račuj se, mati Germanija!!

Slov. Bistrica. Odbor izobraževalnega društva je v svoji seji dne 2. t. m. enoglasno sklenil, svojega ustanovnika, dosežanega predsednika, mnogozaslužnega častitega gospoda Franca Ozvatiča, provizorja v Šmartnem pri Celju, imenovati svojim častnim članom in počastiti ga za njegovo delovanje s primerno diplomom.

Slov. Bistrica. V soboto dne 9. t. m. je upepelil ogenj gospodarsko poslopja in hišo kmeta Blaža Dobnikarja na Klopcah. Vzrok ponočnega požara je kajenje cigaret pri otrocih.

Slov. Bistrica. Dne 17. t. m. po večernicah predava v izobraževalnem društvu gospod dr. Anton Schwab, zdravnik v Celju, o predmetu: „Kako se je nam braniti jetike.“ Predavanje bo spremljal s 40 krasnimi skioptičnimi slikami častiti gospod kaplan Podpečan iz Konjic. Predavanje se vrši v hotelu „Avstrija.“ Vstop je brezplačen, predavanje je zares poučno in za naš okraj prepotrebno, zato vabimo k obilni udeležbi.

Dobrna. Dne 11. t. m. ob 9. uri zjutraj je začelo goreti gospodarsko poslopje prejšnjega župana dobrnskega Franca Jevniškega, po domače Osetača. Ogenj je bil baje od nekega cigana — par dni se jih več tukaj okoli klati — povzročen. Zgorelo je vse do zidovja. Živino so rešili. Škode je pa veliko, ker je bilo veliko krme shranjene in je bilo poslopje prav

veliko. Gospodar je zavarovan. Prihiti ste požarni brambi dobrnska in novocerkovska. Podrobneje poročilo sledi.

Dobrava. Nekega moža je premagal kralj alkohol ter ga položil na vročo peč in ga tam začel pražiti. Premaganu sedaj opekline ozdravljajo v bolnišnici v Konjicah.

Šmarje pri Jelšah. Naša kmečka posojilnica izkazuje za leto 1911 velikanski napredek. Promet se je več kot podvojil (čez 250.000 K). Povzdignilo se je število članov na 219, a izstopil še ni nihče. Hranilnih vlog se je vložilo dvakrat toliko, kakor dvignilo, kar je v lanskem slabem letu zelo velikega pomena. Večina posojilnic namreč izkazuje več dvignjenih vlog, kakor vloženih. Do našega zavodla torej kaže ljudstvo zelo veliko zaupanje. Čistega dobička izkazuje posojilnica v letu 1911 nad 1000 K, se je torej od lani podvojil. Držite se še v naprej tako zvesto svojega edinega kmečkega denarnega zavodla, ki bo dovršil prihodnji mesec svoje 3. leto blagonsnega in dobrodelnega delovanja. Kmetje, podpirajte svojo posojilnico, katera bo iz svojega rezervnega zaklada podpirala vaše težnje!

Sv. Miklavž na Polju. (Martin Presker t.) Pokopali smo dne 9. t. m. značajnega moža, ki je bil vzor človeka in vzor kmeta. Martin Presker se je rodil leta 1829 v Polju in je bil vedno zdrav in trden kakor hrast. S svojo družico Apolonijo, rojeno Valenčak, sestro pokojnega profesorja in pisatelja Martina Valenčaka, ki je šla 14 let pred njim v večnost, je imel devetero otrok, od katerih so trije umrli. Za njim še žalujejo štirje sini in dve hčeri. M. Presker je bil priprost, skromen kmet, pa ljubil je znanost in lepo berilo nad vse. Vsled tega je dal dva sina v šole; eden od teh, Ivan, je c. kr. sodni svetnik, Karol pa župnik. Vsi štirje sinovi so bili vojaki, dva pri okupaciji v Bosni. Najstarejši sin Franc je posestnik na domačiji in četrti, Andrej, je kanclist pri celjski okoliški občini. Martin Presker je kakor rekoč ljubil lepo čtivo. Naročen je bil na „Slovenskega Gospodarja“ od začetka do svoje zadnje ure. Bil je do svoje smrti v zvezi s Katoliško bukvarno v Ljubljani, ki mu je pošiljala primerne knjige in nabožne časopise. Čital je navadno celi dan. Pri lepem dnevu je sedel najrajši pred čebelnjakom — bil je vzoren čebelar — in čital, med tem ko so ga čebele obletavale. On je bil pobožen v dno duše in srca. Hodil je na vsa božja pota; velikokrat je bil na Brezjah. Pa ne samo pobožen, bil je tudi naroden. Pri hiši se je skoro vsak večer molil rožni venec. Ko je molil po litanijah sklepne molitve, je še vedno zmolil en očenaš za Slovence. Ko je meseca avgusta 1. 1911 na njegovem rojstnem domu pel častiti gospod Ivan Golec novo mašo, so prišli vsi otroci domov in imeli sestanek z očetom. Bil je takrat izredno vesel in imel govor za otroke. Vsebinska tega govora je bila, kakor tudi vsebinska vsakega pisma, ki jih je res mnogo pisal svojim sinom: da jih priporoča, varstvu device Marije. Zdaj si zatisnil oči, blagi oče, naj ti bo zemljica lahka!

Sv. Rupert nad Laškim. Bridek udarec je zadela dne 6. t. m. obče priljubljenega kmeta Andreja Sevškega v Kanjucih. Umrli mu je zvesta in pridna žena Uršula, rojena Bezgovšek, vzgledna krščanska mati, zapustivša mu petero nedoraslih otrok. Kako priljubljena je bila rajna, je pokazal njen pogreb, katerega se je navzlic slabemu vremenu udeležilo ogromno število ljudi. Pobitemu množu naše prisrčno sožalje, njegovi prerano umrli ženi pa zaslužno plačilo v nebesih!

Sv. Rupert nad Laškim. Tukaj se snuje katoliško izobraževalno društvo in ob enem Mladeniška in Dekliška zveza. Ustanovni občni zbor se bo vršil takoj po veliki noči. Naša mladina se že pridno in z navdušenostjo pripravlja na to.

Gornji Grad. V velikim pompom, čeprav ne s čistim veseljem in streljanjem, kakor se je nameravalo, le muzika je godla o polnoči, so obhajali liberalci svojo zmago vso noč (!) pri Muhovcu in Trobejcu. No, ta slava zna hitro otemniti, če se zve na vzgor o ribarjenju v grajski vodi, ali pa celo o potrebnih klavzuri. Nekdo bi zletel iz odbora po vseh pravilih. Torej šilo za ognjilo, če že ne mirujete kmalu. To je naša zadnja beseda.

Središče. Nekaj o razmerju srediških liberalnih poglavarjev do domačega učiteljstva. Četudi središki učitelji niso sodelovali pri zloglasnem „Središkem sršenu“, kakor to sami v svoji izjavi v 38. številki „Straže“ s častno besedo zatrjujejo, vendar pa se drže naši gospodje učitelji srediških liberalnih mogotcev, kakor klešč kože. V svoji preveliki ljubezni do srediških „povekših“ naši učitelji radi pozabijo, da so v župniji še tudi drugi ljudje, ne samo tržki mogoteč, pozabijo nadalje, da stik učiteljstva s središkimi liberalci ni ravno tako neobhodno potreben, kakor z drugimi župljani, ker jim prvi premalo otrok v šolo spravljajo, ker jih z malimi izjemami nimajo. Zdaj pa si ogledajmo malo поблиže, kako središki poglavarji domačemu učiteljstvu v njihovo obvesto poplačujejo, kako jim ljubezen vračajo. V obče se znano, da je šel prejšnji nadučitelj U. s Središčani čez strn in drn. To je pokazal zlasti o priliki zidanja novega šolskega poslopja, ko se je šlo za prostor, na katerem naj šola stoji. S pomočjo nadučitelja U. so Središčani v tem boju zmagali. In kaj je bila U.-ju zahvala za to? Ko ga niso več rabili, potisnili so ga v stran, češ, „Der Mohr hat seine Schuldigkeit getan...“ Ko je dobil U. za svoje 40let-

no službovanje častno svetinjo, so mu sicer priredili tržani nekaj slavnostni banket, a povabili so na to častno pojedino vse druge, le na slavljenca samega so — pozabili, češ, on mora itak brez povabila priti, ker smo stvar njemu na čast priredili. Nazadnje so se prirreditelji spomnili, da je treba vendarle tudi slavljenca obvestiti, da je za njega nekaj „los.“ In slavljenec — dobra duša — je prišel, ker ni hotel blamirati aranžerjev... Zdaj gospod U. ni več v Središču, v Mariboru uživa zasluženi pokoj ter premišljuje pomen besed: „Nehvaležnost je plačilo sveta.“ Naslednik U.-ja, nadučitelj K., ni veliko boljši, kar se tiče razmerja do srediških velikašev, nasi skuša kot predstojnik šole hoditi nekako srednjo pot in se, kakor je slišati, malo briga za tržko politiko. No, tega moža pa središki liberalni mogotci ne marajo, ker jim je premalo liberalen, poleg tega pa še gmočno precej dobro podprt. Svoječasno se je od nekaterih bolj treznomislečnih Središčanov sprožila misel, da bi tudi K.-ja volili v občinski odbor, toda povekši so rekli: „Tega pa ne, svet bi sicer o Središčanih mislil, da nimamo v svojih vrstah dovolj sposobnih ljudi, da volimo v odbor tujce in še celo učitelje, ki so naši služabniki. Spominjamo se tukaj tudi slušaja, ko je pred 3 ali 4 leti bralno društvo „Edinost“ obhajalo 25letnico svojega obstanka in so naprosili nadučitelja K.-ja, da je govoril slavnostni govor. V zahvalo za njegov trud in za njegov govor so ga potem liberalci, če se ne motimo, v „Domovini“ blatili. Dalje! Učitelj N., ki je tudi rezervni častnik, je bil pred leti ud domače (središke) požarne brambor. Toda „šarže“ mu niso dali, dasi je glede znanja in spretnosti nadkriljeval vsakega drugega člana. Za N.-a je dovolj, da je učitelj, so rekli, „kaj mu ureba še druge šarže!“ Ker imenovanemu njegova čast ni dopuščala, ostati še dalje v družbi takih mogotčev, kot prostak, je iz društva izstopil. Učitelja S.-a, ki se vedno okrog mogotcev vrti, rabijo Središčani samo takrat, kadar je treba ob posebnih prilikah z — boljšo godbo nastopiti, sicer pa imajo svojo tržko požarniško godbo, in godbo S.-a prezirajo. Dober je učitelj S. tudi pri slavnostnih pojedinah, da odbornike tam zabava, kakor je moral storiti to povodom slavnostnega banketa, prirejenega na čast novemu županu lanskega leta. Takrat se je izrazil neki odbornik: „S. je dober za take prilike, ker se jako smeje, pa zna dosta „storij“ povedati.“ Kaj pa učitelj M., ta vnet Sokol? Ta se bode bržkone še spominjal, kako ga je neki „boljši“ Središčan v gostilni javno nahučil, ker je baje plesal z neko gospodično, s katero bi brez dovoljenja tega „boljšega“ Središčana ne smel. Tako torej vračajo središki liberalni gospodje središkim učiteljem milo za drago. Toliko za danes, prilično še morebiti kaj.

Središče. Dolgo je bilo lepo vreme, mislili smo si, da je že tu spomlad. Toda vse se je sbremenilo, dežuje že več dni in vsled tega so vse grabe po Središču polne vode. Tudi pri Plohovem vrtu je vode dovolj, da se lahko pride kopat modri dopisun „Sršena“ ter si ohladi vročo glavo in jezo nad „zvezarji.“ Pazi pa naj, da ne utone. Kdo bo potem zvezarske napake opazoval.

Književnost in umetnost.

„Zlate črke“ na posodi Gazel ali problem apolitične lepote v Prešernovi umetnosti. Tako se glasi obširni naslov precej obširne (XVII in 148stranske oktavne) knjige, ki jo je spisal in založil proforski kandidat Josip Puntar. (V Ljubljani, 1912; cena 6 K.) Ta disertacija je I. del slovstvene študije v svetu romantike in antike o našem pesniku prvaku Prešernu, ki jo misli pisatelj tekom enega leta spopolniti z drugim zvezkom, ki bo prinesel definitivni, in upamo, da krajši naslov. Kajti jednat naslov je pri knjigi, zlasti pa pri učenju, kakor je ta, glavno, polovica dela ali vse tudi pri veleučnem delu, kakoršno je Puntarjevo. V tej študiji, ki je velezanimiva za vsakega jezikoslovca, tako za klasičnega filologa, kakor pred vsem za slavista in germanista, je Puntar pokazal temeljito strokovno znanje na vseh treh poljih znanosti. Žalostno je samo in karakteristično za naše razmere, da je knjiga, ki bi zaslužila, da jo izda kaka akademija, izšla v samozaložbi. To pač kaže, da naše vseučilišče ni, kakor se obče sodi, vprašanje knjig in znanstvene literature, ampak — vprašanje denarja. Učenih glav imamo dosti, kje in kako pa naj delujejo, če morajo za svoj trud še nazadnje stradati, da svoje knjige založijo sami. Tem večja hvala se mora vedeti temu, ki se na tak način dobri stvari žrtvuje. O tej ne samo zanimivi, ampak za presojanje Prešerna in romantike velepomembni disertaciji, vredni naslednici in spopolnjevalki razprav dr. Žigona spregovorimo obširnejše v podlistku. — Dr. J. Arneje.

Vojska.

N a p a d n a D a r d a n e l e.

V diplomatskih krogih se zatrjuje, da namera va udreti italijansko vojno brodovje skozi Dardanele pred Carigrad. Najpoprej bo bombardiralo zunanje utrdbe v Dardanelah in sicer forte Feddill, Bahr in Ounkula.

Pridobivajte naročnike!

Trgovski pomočnik

dober in zmožen manufakturst, dober prodajalec za prvo moč se sprejme v trgovini Janeza Löschnigg v Šmarje pri Jelšah. 78

Stavbeni nadzornik

(Platzmeister)
obeh deželnih jezikov zmožen, za delo uporabljiv, se takoj sprejme. Pojasnila daje stavbna pisarna Julija Glaser v Mariboru, Fabriksgasse 17. 80

Sladkega sena

100 Met. Cent. v bale sprežanega in s svilom zvezanega je na prodaj v župniščni: Novacerkev, pošta Vojnik. Cena 7 kron.

XXXXXXXXXXXX

Služba

cerkovnika in organista v Skočidolu na Koroškem se sako odda. Cecilijanec prednost. Župnijski urad v Skočidolu p. Podravlje na Koroškem 70

Epileptičnim bolanim

pomoč in vzdrževanje po novem načinu zdravljenja. Zdravljenje potrebnim da pojasnila Arztlische Ordinationsanstalt Budapest, V. Grosse Kronen-Gasse 18.

Volneno

za ženske in sukno za moške obleke zadnje mode razpošilja najceneje

Jugoslovanska razpošiljalna

R. Stermecki v Celju št. 301.

Vzorci na zahtevo poštne prosto.

Ne cenik, napolnjen s spričevali, Le solidno delo naj delavca hvali.

Velečast. duhovščini

in drugemu p. n. občinstvu se uljudno priporočam za napravo podobarskih, pozlatarskih in slikarskih del, za napravo in prenovljenje oltarjev, tabernakeljev, božjih grobov, spovednic itd. Izdelujem tudi lepe podobe iz lesa, kamna in malca (gipsa) fino slikane po najnižji ceni. Prevezam tudi izdelovanje boljše pobišča, klečalnike in dr. za zasebno rabo. Priporočam se tudi slav. društvom za napravo gledaliških odrov in dekoracij. Solidno delo! Cene primerne!

Načrti, dogovori in proračuni brezplačno!

Z velesposlovanjem

Davorin Lubej, delavnica za cerkvena dela

Zaverše pošta Grobelno.

Tomasova žlindra

zvezdne znamke

je po mnogoletnih preizkušnjah priznana zanesljivo učinkajoča in najcenejša fosforovo-kislo umetno gnojilo. Ta je letos posebno vsled znižane voznine izdatno cenejša kakor lansko leto.

Kdor hoče po lanskim hudi suši svoja polja in travnike okrepčati in osvežiti, naj rabi le

Tomasovo žlindro
zvezdne znamke.

Tozadevna pojasnila in spise daje brezplačno ter sprejema naročila na cele vagone in na drobno

veletrgovina z železnino

„MERKUR“

Peter Majdič, Celje,

kjer je Glavno zastopstvo in zaloga trdke Thomasphosphatfabriken Berlin.

Išče se delavnica z majhnim stanovanjem v suhem in svetlem poslopiju v mestu Mariboru. Ponudbe na upravnistvo tega lista. 81

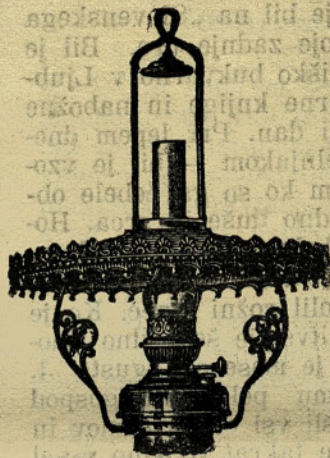
Lese (remči) za sušenje hmelja se prodajo po zelo nizki ceni. Hmeljarji, ki nimate novih sušilnic, uporabite ugodno priliko za nakup vrednih in dobro ohranjenih les. Resni kupci si jih lahko ogledajo vsaki dan; podrobne podatke daje restavrater kolodvorske restavracije v Žalcu. 212

Schlüter-kruh

redilen, lahko prebavljiv, okusen, ostane dolgo svež, lep kruh in cen. Izdeluje

pekarna Berner

Koroška cesta, filialka v Tegethoffovi ulici.

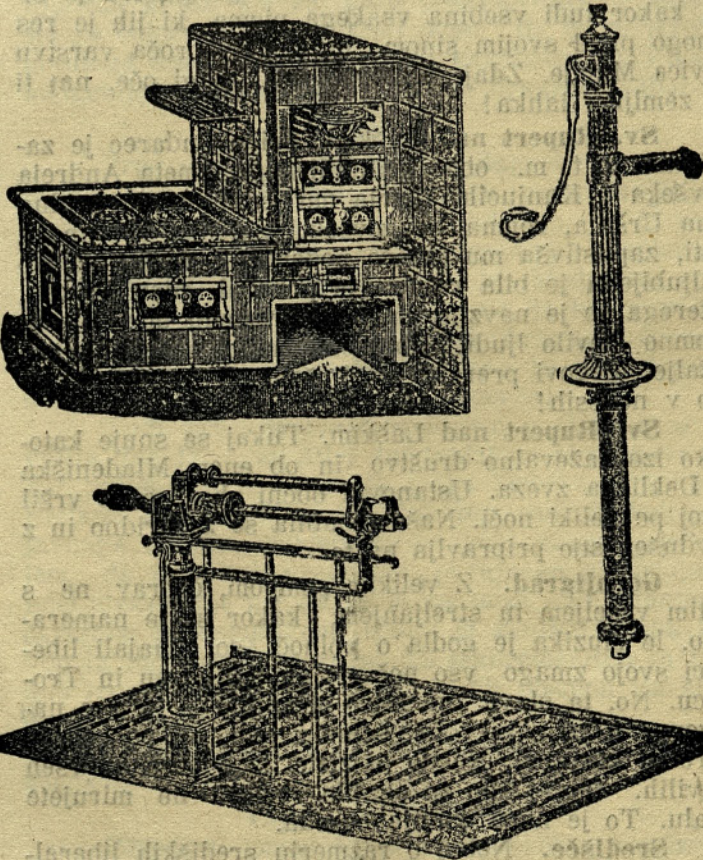
Edina štajers. narodna steklarska trgovina
na debelo in na drobno

Franc Strupi :: Celje

Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe.

Prevzete vse steklarskih del pri cerkvah in priv. stavbah.
Najsolidnejša in točna postrežba.

Stavbeni in umetni ključavničar, oblast. koncesionirani vodovodni instalater

Ivan Rebek, Celje

Poljska ulica št. 14.

Se priporoča zadrugam, občinam, korporacijam in zasebnikom za cenjena naročila, namreč za navadne, kakor tudi umetno izdelane železne ograje, kakor tudi vrata, bodisi za vrta, dvorišča, cerkve, grobove itd., štedilna ognjišča vseh sistemov za zasebnike, gostilne ali zavode. Prevezam napeljavo vodovodov iz studencev, vodnjakov s hidraličnimi vidri. Izdelujem vsake vrste tehtnice, tudi premostne (Brückenwagen), prevzamem iste kakor tudi uteže v popravilo. Napeljujem strelovode ter prevzamem sploh vsa v mojo stroko spadajoča dela in izvršujem ista točno in solidno, vse po zmernih cenah.

LJUDSKA HRANILNICA in POSOJILNICA V CELJU

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta 9, I. nadstr.

obrestuje

uraduje

posojuje

Hranilne vloge po 4 1/2% brez odbitka rentnega davka. Sprejema hranilne knjižnice drugih zavodov kot vloge, ne da bi se obrestovanje prekinilo. Daje vložnikom na dom brezplačno hranilne nabiralnike. Sprejema po sejnem sklepu vloge na tekoči račun in jih obrestuje od dne vložitve do dne dviga.

vsak torek in petek dopoldne. Prošnje se sprejemajo in pojasnila dajejo vsak dan, izvzemši praznike, dopoldne od 8. do 12. ter od 3. do 6. ure pop. Za vplačila po pošti se dajejo zastoj pošto-hranilnične položnice št. 92465. Telefon ima št. 8. Za brzojave zadostuje naslov: Ljudska posojilnica Celje.

na zemljišča po 5% do 5 1/2%, z amortizacijo ali brez nje, na zastavo vrednostnih listin in na osebni kredit pod ugodnimi pogoji. Konvertuje vknjižene dolge pri drugih zavodih in izterjuje svojim članom njih terjatve. Prošnje in listine za vknjižbo dela brezplačno, stranka plača le k-leke.